

I Skaparbyn. Birger Forsberg och hästen August. Hästen till vänster.

Foto: BENGT SÖDERHALL

Birger och en väldresserad häst

MÖTET

SKAPARBYN ligger på Ön i Hedesunda. Ralph Erskine ritade byn för styvt tio år sedan och nu står den där, på andra sidan vägen mot Åsudden där det hela började 1965.

Fast egentligen började det tidigare, på fyrtitalet i en koptisk skola i Kairo där en annan Birger Forsberg, arkitekten Ramses Wassef, lärde barn att väva sina egna bildberättelser. Varpen mellan vävarbyarna i Harrania och i Hedesunda har en lös stadkant, men inslagen är färgstarka och knutarna sitter.

Förra besöket var vid dansbanan där på Åsudden och då färgade vi ullgarn som stickades till en slipo-
ver och en kofta under höstmånaderna och vi tittade på den där märkliga keramiska konserveringsmetoden som kallas Raku. Det doftar av tjära från ytterväggarna.

Takspetsarna skickar hälsningar genom luften och invändigt är ljuset, inga innetak som får en att huka sig, utan överraskande vinklar och ljus trä. Spar-samt med saker i rummen.

Birger Forsberg håller den föränderliga trähästen August i högernäven och en väv som tog sju år att skapa i vänstern.

- Vi ska läsa poesi i morgon, säger Birger. Jag ska läsa några för er som kommer en dag för tidigt.

Birger bläddrar och läser strax en elak vers om en turistchef från Gävle som kom en gång och aldrig mer. Sen berättar han för oss som kommit på lördagen i stället för på söndagen att hästen August nu är mönsterskyddad och att dalmasarna nog ska få se att det finns hästar på annat håll!

Birger visar oss vävar och vävramar, sovplatser och träskulpturer och han berättar om Erskine och Wissa Wassef och om den tjugoföråriga mästarevävaren i Harrania som en dag försvann i Nilen, den Nil som liksom Dalälven rinner åt norr när den fyller på havet, flöden som så tjänligt råkar vara där när garn ska färgas.

Hela tiden har han den rödgrönfläckiga August i näven, ständigt i ny ställning, med nytt uttryck.

PÅ TISDAGEN är jag på läns-museet och köper den forsbergska trähästen och i en vecka står den och åbakar sig på köksbordet hemma-
vid. Det är som tar den karaktär av den som vrider ett ben, höjer en hov eller vrider opp svansen.

Tio dar efter vårt möte tar jag trähästen och kame-
ran och får iväg mot Hedesunda, över Älvkarleö bruk, Dalen och Åsbo. Smultron och hallon håller färden långsam och inte förrän regnet faller rullar det på.

Väl framme vid Skapar-

byn irriteras jag över att hästen heter August. För mig känns han inte så. Mer Frants, ja, med ett t före s:et. Frants.

Jag ställer den än så än så och knäpper och det tar tid. Skurarna kommer och går och när jag tror mig klar, kommer Birger gående, paraplyet över sig.

- Avslöjad, säger han. Kaffe?

- Ja, tack
- Följ med opp först, säger Birger och vi går upp på ett loft och bland resvaskor, böcker, vävramar och bilder plockar Birger fram en bunt dikter.

- Titta på de här, säger han och efter en stund:

- Har du hittat någon?
- Ja, flera.

- Läs en högt. Och jag läser:

*Hur kan livet veta
att Åsudden passade oss
Hur kan ni alla veta,
ni som sitter runt
det fyrkantiga stora bordet
att björklövens sav färgar
garnen gula?
Hur kan ni veta att det är
roligt
att ha roligt...*

Inger bjuder på kaffe och hembakt.

Vi fikar tillsammans med nio barn som just i dag börjat måla akvarell och de ska hålla på hela veckan.

Johannes från Luleå, Ida från Sandviken och Vincent från Gävle följer med i bilen när Birger vill visa vad han håller på med.

Vi åker till Skomakar-gatan 19 och vi får förbi stationshuset där Birger och syskonen bodde som barn och vi är till ateljén och skulpturer och bilder på hästar och andra varelser kommer till oss och vi är ganska tysta, barnen och jag.

När vi stänger vid ateljén påminner jag om ljuset, som tänds och släcks medelst ett snöre.

- Bränn inte i onödan, säger jag.

- Blås ut ljuset, säger Birger. Så sa en äldre be-
kant och vi samtalat om hur orden bevarar kunskap och tillstånd från tider och sätt att leva som inte längre finns.

I bilen tillbaka mot Skaparbyn pratas det värre. Det handlar om att inte ge sig och det fria skapandet, om att kunna ta ett nej och ändå gå vidare. Om konstens märkliga väsen och hur värderingar från ett håll antingen kan lyfta eller sänka en människas arbete.

Vi glömmar att hålla vid macken och får lov att åka tillbaka för glassens skull.

En halv dag för förbi på ett ögonblick och ingen var ledsen för det.

Hästen August, alias Frants, blev porträtterad och skribenten tog ett varv extra i rondellen innan han för mot Gävle och tänkte:

- Nog borde den hästen stå här och peka ut en och annan riktning!

BENGT SÖDERHALL

Cirkus Scott nästa? August, duktig mönsterskyddad häst.